

МЕНАЦИРАЊЕ КАЈ БОЛНИ СО ПОРТАЛНА ХИПЕРТЕНЗИЈА

Н. Јоксимовиќ¹, В. Серафимоски¹, В. Коџевски², В. Чаловски¹, Б. Тодоровска¹, Е. Цуракова¹, А. Рамадани¹, У. Исахи¹.

1. Универзитетска Клиника за Гастроентерохепатологија, Скопје, Р. Македонија.

2. Универзитетска Клиника за Гастроентерохепатологија, Скопје, Р. Македонија

Целта на трудот е да се прикаже значењето на медикаментозната терапија во превенцијата на крвавењата и рекрваењата од варикозитетите на хранопроводот кај пациенти со портална хипертензија.

Вкупно се обработени 274 пациенти со црнодробна цироза, дијагностицирани на Клиниката за гастроентерохепатологија. Во процената на степенот на порталната хипертензија, покрај рутинските лабораториски испитувања, користени се колор-доплер сонографија, ендоскопија и ендосонографија. Во зависност од наодите, сите пациенти беа класирани во три групи, и тоа:

- пациенти третирани со индерал, плодин и алдактоне,
- пациенти третирани со индерал и алдактоне,
- пациенти без терапија.

Сите овие групи пациенти беа поделени во три подгрупи според степенот на варикозитетите на хранопроводот, и тоа на пациенти со варикозитети од прв, втор и трет степен.

Медикаментозната терапија е користена како превентивна терапија за спречување појава на крвавења и рекрваења од варикозно изменети крвни садови на хранопроводот. Пациентите беа третирани со комбинирана терапија на лекови кои дејствуваат на намалување на интрацрнодробниот васкуларен отпор и на спланхничниот проток. Во комбинација се користени Isosorbide 5 mononitrate во доза од 20 mg од 2 до 3 пати на ден, Propranolol во доза од 2 до 3 пати по 20 mg на ден и Aldaktone во доза од 2 пати по 25 mg на ден.

Од вкупно 274 пациенти со црнодробна цироза и портална хипертензија, во првата А група беа класирани 94 пац. (34%). Од нив со прв степен на варикозитети имаше 45 пац., со втор 34 пац. и со трет 15 пац. Рекрваења немаше кај пациентите со прв степен на варикозитети, кај пациентите со втор само кај еден и со трет кај еден пациент.

Во втората гр. беа класирани 47 пац. (17%). Од нив со прв степен на варикозитети имаше 21 пац., со втор 17 пац. и со трет 9 пац. Рекрваења немаше кај пациентите со прв степен, додека со втор рекрваења имаше кај 3 пациенти, а со трет кај 2 пациента.

Во третата гр. беа класирани 133 пац. (49%). Од нив со прв степен на варикозитети имаше 57 пац., со втор 42 пац. и со трет 34 пац. Рекрваења се јавија кај 4 пац. со прв степен на варикозитет, кај 11 пац. со втор и кај 10 пац. со трет степен.

Комбинација на лековите Propranolol и Isosorbide 5 mononitrate предизвикува редукција на порталниот притисок, со што ја намалува опасноста од крвавењата и рекрваењата од варикозитетите на хранопроводот.